

GUIA AUDIOVISUALS

coordinadora
D'ONG SOLIDÀRIES

Fitxa tècnica

Nom de la pel·lícula: Benzinho (Sempre junts)

Durada: 95 minuts

Direcció: Gustavo Pizzi

Guió: Gustavo Pizzi, Karine Teles

Producció: Coproducció Brasil-Uruguai-Alemanya; Bubbles Project, TV Zero, Mutante Cine, Pandora Film

Any: 2018

Nacionalitat: Brasil

Música: Maximiliano Silveira

Palmarès: Festival de Sundance: Secció oficial pel·lícules internacional a concurs. Festival de Màlaga: Millor pel·lícula iberoamericana. Premio Feroz de la crítica.

Premis Fènix: Karine Teles nominada a millor actriu

Edat recomanada: a partir de 12 anys

Sinopsi

Irene és una mestressa de casa a Petrópolis, un poble a 68 Km de Rio de Janeiro, que té quatre fills i ha acollit la seva germana i el seu nebot, víctimes de maltractaments per part d'un pare drogoaddicte. Al costat del seu marit formen un clan molt unit però han de bregar amb molts problemes en el seu dia a dia.

Tràiler https://youtu.be/lp_GauKdW7w

Altres pel·lícules del director:

- Riscado, 2017

Objectius del treball

- Parlar de les relacions de família
- Observar les classes socials en la societat

Activitats proposades

Guia pel Professorat

Aquesta guia està pensada per a alumnat de Cicle Superior de primària i ESO.

Activitats postvisionat

Activitat 1. El Clan

Parlem de la família de la Irene i el seu marit Klaus que tenen 4 fills: en Fernando, el porter d'handbol, en Rodrigo, que toca la tuba a la banda municipal, i els dos més petits i bessons en Mateus i en Fabinho. Aquesta família, on la protagonista treballa com a venedora ambulat i ell és el propietari d'una papereria a la qual cada dia acudeix menys gent, acaba acollint a la seva casa que cau a trossos a la Sônia, la germana de la Irene, i el seu fill Thiago, que estan amagats davant l'amenaça per part de l'Alan, el pare del nen i marit de la Sônia, que es torna violent i agressiu cada vegada que consumeix alcohol: 9 persones (o 8 si descomptem al cunyat a qui sembla que ja no volen més al clan).

Aquest és el clan de la pel·lícula, el nucli central de tot el que girarà en torn a la Irene i el seu món. Quins són els nostres clans?

Demanem als nois i noies que intentin fer un dibuix del seu clan familiar més proper (que com a la pel·lícula no ha de ser necessàriament un clan limitat al nucli familiar compost per progenitors i filles o fills).

Si l'estona i el grup ho permeten, podem demanar-los de situar el clan en un entorn, tal i com ho fa també el film en què es situa la família de la Irene en una casa que cau a trossos però, alhora, en gaudeix d'una a la platja i sembla que n'està construint una altra (que ja endevinem que mai acabaran). Quins nius, quins entorns té el nostre clan? Podem demanar-los també que ens situïn els nius del seu propi clan.

Com fer-ho:

- Si l'exercici es desenvolupa a l'aula, es pot fer per parelles, així, en format entrevista cadascú investigarà i escriurà com és i on viu el clan de la seva companya o company, i, finalment, n'annotarà les similituds i diferències amb el clan de la Irene del film.
- Si l'exercici és individual se'ls demanarà de fer un "House tour" amb el mòbil on presentin alhora el niu i el clan de l'estudiant. El House tour pot ser real i filmat directament amb entrevistes als de casa o pot ser creat amb la tècnica stop motion a través de simulacions. Al final, cal incloure-hi un petit tall on es parli de les similituds del propi clan amb els de la Irene. Es presenten els treballs a classe o no segons s'hagi pactat amb el grup.

Activitat 2. El Niu

Moltes crítiques han parlat de la síndrome del niu buit que pateix Irene. És a dir, de la por d'Irene a perdre, a deixar volar, els fills que marxen i la "unitat familiar" que trontolla.

Demanem a l'alumnat que, altre cop organitzat en petits grups, busquin exemples de la "síndrome del niu buit" a les escenes de la pel·lícula i les anotin en una llista. Un cop enllestit el llistat, han d'escollir un exemple i assajar-lo per representar-lo davant la resta de grups.

Al cap de 20-25 minuts, es passa a posar en comú els llistats i a assenyalar quines seran les escenes que cada grup representarà. Les representacions no poden durar més de 5 minuts cadascuna. Mentre un grup està en escena, la resta de companyes i companys observa atentament els vincles entre els personatges, les emocions que es representen i aquelles que defineixen el trencament o la pèrdua. Un cop tots els grups han fet el seu esquetx, s'obre el diàleg en gran grup per posar en comú tot el que s'ha observat i acabar de parlar-ne i comprendre quines són les emocions viscudes en el si de la família. (trobareu més informació sobre aquest punt al final de la guia).

Activitat 3. Relació de poder personal i internacional...

Enfoquem la dinàmica parlant sobre el “poder” que atorga ostentar una classe social determinada. (Veure escena o recordar escena on la Irene visita la “senyora”).

Per fer-ho demanem a l'alumnat que obertament citi situacions viscudes en què hagi sentit que tenia poder. Un cop anotades, passem a fer el contrari, apuntar situacions viscudes on hagin sentit que no tenien poder, que n'estaven mancats. Segurament veurem que –fora de les classes socials- en allò quotidià, el poder depèn sovint del moment (és dinàmic i canviant), que sovint les relacions amb els altres també són fonamentals per viure o patir situacions de poder o falta de poder, que una mateixa situació pot ser viscuda des de les dues postures, etc.

Un cop obert el debat, passem a parlar del poder entre classes socials o entre diferents països per conèixer-ne les opinions (recordem l'escena de la casa de la família de la Irene caient a trossos, igual que ho fa el país on viuen, Brasil, com a símil de la crisi en la que s'intueix que comença a entrar de forma estrepitosa i que anem veient amb el negoci del marit de la Irene i altres escenes que podem anar recordant). A tot plegat hi dediquem un màxim de 25 a 30 minuts.

Seguidament, els proposem d'iniciar una dinàmica per grups que promou –precisament- la competició per a l'ascens social a partir de les relacions de poder, partint de situacions de base diferents.

Dinàmica dels cubs:

Es designen els participants directes i se'ls divideix en 4 equips amb igual nombre de membres. Encara que no se'ls digui, ells seran la representació de 4 països: els equips 1 i 2 gaudiran de les prerrogatives dels països desenvolupats; els equips 3 i 4 seran els representants dels països en vies de desenvolupament (és a dir, amb alts índex de pobresa i poca o escassa industrialització).

La resta de persones que no juguen directament, seran “observadores” i caldrà que, sense intervenir, prenguin nota de tot el que passi durant els propers minuts de joc.

S'indica als quatre equips que han de fabricar cubs de cartolina de 8 cm. d'aresta i se'ls informa del temps de què disposaran. Les arestes s'han d'enganxar amb cinta adhesiva. És important recalcar que no s'acceptaran cubs que no estiguin acabats de manera impecable.

Només es pot fer servir el material subministrat per a la dinàmica però, com que cada equip rep diferents tipus i quantitat de material, poden negociar intercanvis entre ells (cada equip haurà escollit, entre els seus membres, un delegat responsable de dur a terme aquestes negociacions).

Al cap de 15-20 minuts es donarà per acabada la partida i guanyarà l'equip que aconseguixi fer més cubs en perfecte estat (de qualitat).

Necessitats de l'aula i materials:

- 4 taules i tantes cadires com participants. Convé que les taules dels que juguen directament es trobin separades.

Es reparteix el material als quatre equips segons la taula següent (no s'ha de donar cap tipus d'explicació als equips ni observadors del motiu ni explicació sobre el repartiment per equips):

Material	“primeres matèries” (cartolina)	“coneixements” (regles i llapis)	“tecnologia” (tisores)	“mà d'obra qualificada” (cinta adhesiva)
equip 1er	2	3	1	molta
equip 2on	1	3	3	molta
equip 3er	7	-	-	poca
equip 4rt	8	-	-	poca

Instruccions als observadors:

- Hi haurà 4 persones o parelles d'observadors que es repartiran a fi que cada un observi un equip en particular.
- Els observadors poden moure's lliurement per la sala però no poden intervenir en el joc. Si observen alguna cosa que els crida l'atenció poden avisar a qui dinamitza l'activitat.
- La seva missió és prendre nota escrita del que diuen i fan els participants del grup que observen. S'han de fixar molt especialment en quina mena d'intercanvis realitzen i en com s'esdevé el procés de producció dels cubs.

Avaluació i posada en comú:

Un cop anunciat i aplaudit l'equip guanyador, cal analitzar com s'han sentit els equips perdedors i quines creuen que han estat les causes del seu fracàs. Un cop tothom hagi pogut dir-hi la seva (sense entrar en atacs personals), deixem pas als equips d'observació per tal que expliquin i detallin què han vist en el decurs de la dinàmica i analitzin els resultats des del seu punt de vista. Aquest serà el moment de parlar i explicar els aspectes internacionals i de mercat que s'han reproduït en la situació de la dinàmica (la taula i el significat dels materials). Quin creuen que ha estat l'element més decisiu per guanyar o perdre? Per què? Quin o quins països creuen que han representat cadascun dels equips? Per què? Quines relacions i paral·lelismes podem fer amb la pel·lícula vista?

Enllaços d'interès i bibliografia

- **Article divulgatiu sobre el síndrome del niu buit. Revista Consumer:**
<https://revista.consumer.es/ca/portada-ca/el-niu-buit-sindrome-i-oportunitat.html>

Guia elaborada pel CeDRe de la Coordinadora d'ONG Solidàries. www.solidaries.org/cedre/ tel. 972219916 , correu-e: educacio@solidaries.org

U
n
i
t
a
t

d
i
d
à
c
t
i
c
a

e
l
a
b
o
r
a